МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА

ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	H СІЛЬСЬКЕ, ЛІСОВЕ, РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	H5 «ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ
КВАЛІФІКАЦІЯ	ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

ВСТУП 2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХДАЕУ
(протокол № 13 від «04» червня 2026р.)
(зі змінами протокол № 16 від «28» серпня 2026р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «31» серпня 2026 року

Ректор ХДАЕУ
_____ Юрій КИРИЛОВ
(наказ №29/ОД від «04» червня 2026 р.)
(зі змінами наказ №29/ОД від «28» серпня 2026 р.)

Кропивницький – 2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
Водні біоресурси та аквакультура

Освітньо-наукова програма спеціальністю H5 «Водні біоресурси та аквакультура» галузі знань H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура» для третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії, галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність (№1480 від 30.12.2021 року).

РОЗРОБЛЕНО:
Гарант освітньо-наукової програми «Водні біоресурси та аквакультура», к.с.-г.н, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури

_____Олена ГОНЧАРОВА
від « 23 » ___06____2026 р.

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету, доктор економічних наук, професор

_____Вікторія ГРАНОВСЬКА
«27» серпня 2026 р.

СХВАЛЕНО:
випусковою кафедрою водних біоресурсів та аквакультури
Протокол № _19_
від « _23_ » ____06_____ 2026 р.
В.о. завідувача кафедри

_____Олена ГОНЧАРОВА

Начальник
Навчально-методичного відділу
Херсонського державного аграрно-економічного університету

_____Олена КАН
«27» серпня 2026 р.

РЕКОМЕНДОВАНО:
Вченою радою факультету Рибного господарства та природокористування
Протокол № __5
від « 24 » ___06_____ 2026 р.
В. о. декана факультету

_____Павло БОЙКО

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма (ОНП) для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за спеціальністю Н5 «Водні біоресурси та аквакультура» презентує систему освітніх компонентів у структурно-логічній схемі; обов`язкові та вибіркові компоненти; обсяг кредитів (ЄКТС) забезпечує реалізацію ОНП для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, здобуття компетентностей та досягнення відповідних програмних результатів навчання, якими оволодіє здобувач в результаті навчання за ОНП.

Робоча група розробки ОНП:

Гончарова Олена Вікторівна – керівник проєктної групи, гарант, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, в.о. завідувача кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Бойко Михайло Федосійович – член робочої групи, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри лісового та садово-паркового господарства Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Шевченко Віктор Юрійович – член робочої групи, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету

Мельниченко Софія Геннадіївна – член робочої групи, випускниця ОНП «Водні біоресурси та аквакультура», доктор філософії, старший викладач кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету;

Залучено до розробки:

Кутіщева Павла Сергійовича, завідувача Чорноморського відділу Інституту рибного господарства, екології моря та океанографії, доктора біологічних наук;

Кіліяна Віктора Івановича, директора Товариства з обмеженою відповідальністю «РЕПИДА» (03.12 Прісноводне рибальство);

Соломаху Артема Андрійовича, здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня кафедри водних біоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Рецензії-відгуки:

Семенюк Наталія Євгенівна, доктор біологічних наук, старший дослідник, відділ санітарної гідробіології та гідро паразитології, Інститут гідробіології НАН України.

Демченко Віктор Олексійович, доктор біологічних наук, старший дослідник, заступник директора з наукової роботи, завідувач відділу біологічних основ екологічного менеджменту Інституту морської біології НАН України.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітньо-наукова програма за спеціальністю Н5 «Водні біоресурси та аквакультура» галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина розроблена на основі Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (доктор філософії) галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 207 «Водні біоресурси та аквакультура», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 р. № 1480; постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року №1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти»; Закону України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014р. №1556-VII зі змінами у чинній редакції); Постанови КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (№1341 від 23.11.2011р. у чинній редакції); Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (№1187 від 30.12.2015р. у чинній редакції).

Вектором розвитку за змістовим наповненням ОНП Н5 обрано гармонізацію потреб сучасного ринку праці рибного господарства з акцентом на аграрному секторі, сталому розвитку галузі та післявоєнному відновленні Півдня України. Унікальністю ОНП «Водні біоресурси та аквакультура» є поєднання ресурсного потенціалу акваторій Південного регіону нашої країни та потужної практичної бази для науково-дослідної роботи з раціональним використанням матеріально-технічного, людського капіталу ХДАЕУ. Практичний досвід науково-педагогічних працівників за ОНП Н5 та стейкхолдерів в синергії впроваджується з сучасними теоретичними знаннями фахівців в галузі, що підсилює практикоорієнтованість ОНП Н5. Інтегральна компетентність ОНП Н 5 є концептуальною основою ОНП із визначенням СВО третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності «Водні біоресурси та аквакультура», що передбачає здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної

діяльності, проведення власних оригінальних досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Реалізація ОНП відбувається через інтеграцію наукової складової до освітнього середовища, зокрема, через зміцнення науково-практичної бази, впровадження активних методів навчання, що забезпечують розвиток креативного мислення у здобувачів вищої освіти. За контекстовим наповненням ОНП Н5 «Водні біоресурси та аквакультура» передбачає формування атмосфери взаєморозуміння та довіри, особистісного розвитку здобувачів, отримання практичних навичок здобувача в синергії з практичними базами рибної галузі, насамперед, південного регіону України.

Освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Херсонського державного аграрно-економічного університету©.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ Н5 ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Херсонський державний аграрно-економічний університет, факультет рибного господарства та природокористування, кафедра водних біоресурсів та аквакультури
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н5 «Водні біоресурси та аквакультура»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії (PhD) Освітньо-наукова кваліфікація: доктор філософії (PhD) зі спеціальності Водні біоресурси та аквакультура
Офіційна назва ОНП	Водні біоресурси та аквакультура
Тип диплому	Диплом доктора філософії
Форма здобуття освіти та розрахункові строки виконання освітньої програми	Очна (денна/вечірня) Розрахунковий строк виконання освітньої програми становить 4 академічних роки, 240 кредитів, в т.ч. 60 кредитів ЄКТС – освітня складова
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 767, термін дії 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень, НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «Магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст». Умови вступу визначаються: «Правилами прийому до ХДАЕУ».
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії ОНП	До завершення повного циклу навчання. 4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОНП	https://www.ksau.kherson.ua/files/_osv.progr/
2 – Мета ОНП	
підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних на національному та міжнародному рівнях дослідників нової генерації науковців, науково-педагогічних кадрів, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері водних біоресурсів та аквакультури, проводити самостійні дослідження, впроваджувати інноваційні технології, здійснювати науково-педагогічну діяльність з прагненням безперервного професійного розвитку.	
3 – Характеристика ОНП	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність Н5 «Водні біоресурси та аквакультура» *Об'єкти вивчення та діяльності:* дослідження та удосконалення технологічних процесів використання, виробництва та вирощування об'єктів водних біоресурсів та аквакультури, технологічні процеси виробництва та вирощування об'єктів водних біоресурсів та аквакультури. *Цілі навчання:* набуття здатності продукувати нові ідеї,

	розв’язувати комплексні проблеми у сфері водних біоресурсів та аквакультури, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. *Теоретичний зміст предметної області:* основні поняття, концепції, принципи, специфічні для водних біоресурсів та аквакультури, розробка методів проведення досліджень, організація, реалізація та аналіз результатів досліджень; моніторинг процесів формування рибопродуктивності та вилову риби. *Методи, методики та технології:* технології водних біоресурсів та аквакультури, сучасні методи і методики польових і лабораторних досліджень з водних біоресурсів та аквакультури, методики рибогосподарської діяльності, методи статистичного аналізу даних, методи комп’ютерного моделювання процесів та систем водних біоресурсів та аквакультури, сучасні цифрові технології. *Інструменти та обладнання:* сучасне лабораторне і технологічне обладнання спеціалізованих лабораторій, комп’ютерна техніка, інформаційні технології, необхідні для науково-експериментальних досліджень (фундаментальних, прикладних, гідрохімічних, гідробіологічних, іхтіологічних тощо).
Орієнтація ОНП	Освітньо-наукова, дослідницько-інноваційна та науково-педагогічна діяльність у сфері водних біоресурсів та аквакультури. Забезпечення теоретичною, практичною та науковою підготовкою здобувача, який отримує глибинні знання для виконання науково-дослідницьких робіт та здатний формувати конкурентоспроможний сектор водних біоресурсів та аквакультури Півдня України. Підготовка фахівців вищої кваліфікації, здатних до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей з використанням дослідницьких та інноваційних методів.
Обсяг ОНП	**Освітня складова ОНП.** Загальний обсяг освітньої складової складає 60 кредитів ЄКТС, у тому числі: - Обов’язкові компоненти (ОК) – 45 кредит ЄКТС (75 %); - Вибіркові компоненти (ВК) – 15 кредитів ЄКТС (25%).
	Наукова складова ОНП передбачає здійснення здобувачем власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації. Ця складова програми оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача. Відмінною особливістю наукової складової ОНП підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня кваліфікації «доктор філософії» у сфері водні біоресурси та аквакультура є високий рівень науково-дослідницької частини підготовки здобувачів, який забезпечується потужною науковою школою, серед експертів, консультантів в тому числі, є члени Інформаційного Центру аквакультури Центрально-Східної Європи (NACEE), керівники державних тем, ініціативних тематик, співавтори інноваційних наукових розробок технологій рибництва на базі рибоводних підприємств Півдня України, ресурсозберігаючих технологій ведення рибництва на

	природних, штучних та трансформованих водоймах. Наукова складова ОНП передбачає можливість реалізації дослідницької роботи шляхом експериментальної роботи з проведенням комплексних камеральних гідрохімічних, іхтіологічних, гідробіологічних досліджень.
Основний фокус ОНП	зорієнтований на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних організовувати та проводити науково-дослідні експерименти з використанням сучасного дослідницького обладнання; здійснювати кооперацію у міжнародному просторі з прагненням постійного самовдосконалення; формування універсальних навичок дослідника та мобільності; вміння розв'язувати нестандарті завдання і вирішувати складні проблеми у рибному господарстві з генерацією креативних ідей і використанням інноваційних методів у рибній галузі. **Загальний:** необхідні для здобувача дослідницькі навички для наукової та науково-педагогічної кар'єри, дослідження закономірностей та розроблення науково-практичних основ, методів і підходів, щодо: - набуття здобувачем *transferable skills, soft skills,* що дозволить йому працювати у команді, управляти власним часом, самостійно приймати рішення та працювати в критичних умовах; - набуття навичок інноваційного аналізу та моделювання процесів, які відбуваються у водоймах та їх раціонального використання; - фундаментальних та прикладних проблем створення, функціонування, селекції об'єктів рибного господарства, та виведення нових видів (порід) риб з врахуванням трансформацій абіотичних та біотичних чинників; - організації багатоцільового рибного господарства, яка дозволить отримувати високий економічний результат при раціональному використанні сировини і матеріалів в т.ч. в період післявоєнного відновлення української рибогосподарської галузі; - режиму оптимальної експлуатації рибних ресурсів прісноводних, солонуватоводних та морських водойм з урахуванням їх еколого-типологічних особливостей; - удосконалення технології виробництва рибопосадкового матеріалу та товарної рибної продукції з поліпшеними господарськими характеристиками; - використання екологічно-безпечних кормів, інноваційних технологій годівлі традиційних та нетрадиційних об'єктів аквакультури; - виявлення гетерозисної переваги помісних форм за більшістю показників продуктивності та фізіологічного стану гідробіонтів; - біолого-господарської оцінки нових нетрадиційних об'єктів рибництва в Україні; - шляхів підвищення економічної ефективності рибогосподарського використання внутрішніх водойм

	України. **Спеціальний:** - розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних, біологічних основ спрямованого формування екосистеми водойм різного походження та цільового призначення та використання їх біологічних ресурсів при вирощуванні риб з акцентом на екологічну безпечність, сталий розвиток; - розроблення та освоєння комплексу елементів та прийомів технології вирощування рибопосадкового матеріалу, ресурсозберігаючої в аквакультурі; - розроблення сучасних інноваційних підходів до вивчення темпу росту, особливостей живлення і характеру взаємного впливу об`єктів ставової полікультурі на підставі аналізу трофічних взаємовідносин риб і кінцевих результатів вирощування товарної риби; - вивчення біологічних особливостей, закономірностей розвитку, росту і формування ремонтно-маточних стад аборигенних та інтродукованих видів риб в штучних водоймах, умов штучного одержання нащадків нових об'єктів аквакультури, в т.ч. після підриву Каховської ГЕС, воєнних дій; - обґрунтування та удосконалення технології, механізації, економічної ефективності створення, функціонування та раціонального використання водойм різного цільового призначення; - виведення нових високопродуктивних, пристосованих до екологічних умов Півдня України порід та порідних груп гідробіонтів з врахуванням трансформацій кліматичних параметрів.
Особливості програми	Програма спрямована на професійну підготовку конкурентоспроможних фахівців, адаптованих до сучасних вимог аграрного сектору Півдня України у відповідності до сучасних тенденцій розвитку світової науки та потреб рибного господарства, в тому числі, післявоєнне відновлення рибогосподарської галузі південного регіону України. Враховуючи наукову зацікавленість здобувача є можливість залучення до виконання науково-дослідних робіт у відповідності до ініціативних та державних тематик кафедри в контексті забезпечення продовольчої безпеки країни, раціонального використання водних ресурсів, адаптацій до європейських стандартів, екологічно-безпечна продукція аквакультури, благополуччя гідробіонтів, інноваційні рішення та ін. («Інноваційна ресурсозберігаюча технологія товарного рибництва як складова продовольчої безпеки України» (№ держреєстрації 0121U109533); «Комплексна оцінка малих водойм Півдня України» (№ держреєстрації 0124U003483); міжнародний проєкт за підтримки ЄС «AQUABATOR - Incubator for sustainable aquaculture in the Black Sea Basin» та ін.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Науково-педагогічна та наукова, дослідницька діяльність у закладах вищої освіти, наукових установах, що здійснюють підготовку фахівців та проводять наукові дослідження для рибного господарства, водних біоресурсів та аквакультури, охорони навколишнього природного середовища. Адміністративна та управлінська діяльність у сфері рибного господарства, а також охорони навколишнього природного середовища. Посади згідно класифікатора професій ДК 003:2010 (зі змінами) та/або International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), зокрема: 1221 – Керівники виробничих підрозділів у водному господарстві, риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі; 1411 – Менеджери (управителі) у водному господарстві та рибництві; 2213 – Професіонали в агрономії, водному господарстві, зооінженерії, лісівництві, меліорації та природно-заповідній справі; 2213.1 – Наукові співробітники (агрономія, водне господарство, зооінженерія, лісівництво, меліорація та природно-заповідна справа); 2213.2 – Рибовод-професіонал; 2310 – Викладачі закладів вищої освіти; 2310.1 – Професори та доценти; 2310.2 – Інші викладачі закладів вищої освіти; 1237.2 – Завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва); 1237.1 – Головний рибовод. Зазначений перелік не є вичерпним. **Місце працевлаштування.** Міністерство освіти і науки України, Міністерство аграрної політики і продовольства України, Державне агентство рибного господарства України, Установи національної академії агарних наук України (Інститут рибного господарства НААН України та ін.), науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні управління рибного господарства, підприємства океанічного і морського рибальства, внутрішніх водойм, аквакультури, підприємства з переробки продукції аквакультури, організації з відтворення та охорони рибних запасів, морські рибні порти, наукові та навчальні заклади (коледжі, інститути, академії, університети).
Подальше навчання	Навчання для розвитку та безперервного самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань. Продовження навчання у докторантурі закладу вищої освіти, науково-дослідного інституту, академічної установи тощо. Здобувач, який пройшов підготовку за даною ОНП та отримав диплом доктора філософії має можливість продовжити підготовку на 9-ому (докторському) рівні НРК України для отримання наукового ступеню вищої освіти доктора наук, або продовження навчання на 8-ому рівні НРК у споріднених

	галузях наукових знань. Подальше навчання передбачає підвищення кваліфікації у закладах післядипломної освіти та наукових установах України, навчання та можливість стажування за кордоном, отримання грантів та ін.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Методологічні підходи до викладання та навчання передбачають: - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток креативного мислення у здобувачів; - тісну співпрацю здобувачів зі своїми науковими керівниками; - підтримку та консультування здобувачів з боку науково-педагогічних та наукових працівників ХДАЕУ і галузевих науково-дослідних інститутів із забезпеченням вільного доступу до сучасного обладнання; - залучення до консультування здобувачів визнаних фахівців-практиків у сфері водні біоресурси та аквакультура, рибництво, іхтіологія, океанічне і морське рибальство, охорона навколишнього середовища; - інформаційну підтримку щодо участі здобувачів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості здобувачам брати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України та інших міністерств і відомств, в т.ч. закордонних; - безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт за тематикою науково-дослідної роботи; - організацію освітнього процесу через використання, як традиційних, так і інноваційних підходів, новітніх методів: набуття компетентностей, необхідних для розв’язання комплексних проблем у професійній сфері, оволодіння методологією наукової роботи, навичок презентації, необхідних для проведення самостійного наукового дослідження чи науково-педагогічної роботи; - організацію викладачем інтерактивного спілкування з метою особистісного розвитку здобувача, роль викладача фасилітатора; - використання інноваційних методів навчання і викладання (соціально-економічних, психолого-педагогічних, науково-виробничих), з вектором на гуманізм, демократичність; - впровадження методів кейсів, ситуаційних завдань, презентацій, що дає можливість здобувачеві набути необхідні компетентності для розв'язання комплексних проблем у професійній сфері;

	навчання через викладання (learning by teaching) (педагогічна практика).
Оцінювання	Письмові та усні іспити; заліки, звіти за результатами проведених досліджень; усні презентації; індивідуальні творчі завдання; самооцінювання; попередній захист та захист дисертаційної роботи. Оцінювання навчальних досягнень здобувача здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою, ЕКТС (ECTS), національною шкалою. Екзамени (письмові та усні) з дисциплін навчального плану, захист результатів педагогічної практики: оцінювання здійснюється за системою ECTS. Проміжна атестація – здійснюється наприкінці кожного року навчання та передбачає контроль, виконаним аспірантом індивідуального плану за всіма його складовими. Результати оцінюються: як атестовано / не атестовано. Звіти здобувача за результатами виконання індивідуального плану щорічно затверджуються на засіданні кафедри та вченій раді факультету з подальшою рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі. Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності «Водні біоресурси та аквакультура».
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні задачі і проблеми різного рівня складності наукового, технічного і педагогічного характеру у сфері водних біоресурсів та аквакультури, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
	ЗК 2. Здатність спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності.
	ЗК 3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, удосконалювати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень, генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).
	ЗК 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми соціології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності, систем правової охорони інтелектуальної власності.
	ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті, до науково-професійного іншомовного мовлення для наукової комунікації, презентації результатів в усній та письмовій формах для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів у науковому і професійному середовищі.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність комплексно здійснювати розробки сучасного проекту рибничого господарства з врахуванням біологічних показників риб та ІТ- технологій та модельних програмувань.
	ФК 2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання з водних біоресурсів та аквакультурі та дотичних до них міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з водних біоресурсів та аквакультури та суміжних галузей.
	ФК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері водних біоресурсів та аквакультури, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
	ФК 4. Здатність ініціювати, розробляти комплексні інноваційні проекти в сфері водних біоресурсів та аквакультури, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.
	ФК 5. Здатність сформувати сучасну технологічну карту рибного господарства з врахуванням еколого-фізіологічних, іхтіологічних, гідробіологічних та генетичних особливостей.
	ФК 6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
	ФК 7. Здатність розробки сучасних інноваційних підходів до вивчення темпу росту, особливостей живлення об`єктів ставової полікультури, сучасних технологій годівлі об'єктів аквакультури.
	ФК 8. Оволодіння методами валідації отриманих результатів і правилами та нормативними протоколами щодо надання правдивої інформації лабораторного дослідження
	ФК 9. Здатність впроваджувати та реалізовувати у виробництво результати наукових досліджень та інноваційних проєктів.
	ФК10. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

7 - Програмні результати навчання (РН)

ПРН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з водних біоресурсів та аквакультури і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми водних біоресурсів та аквакультури державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРН 03. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з водних біоресурсів та аквакультури та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично оцінювати та аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН 04. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які

дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми водних біоресурсів та аквакультури з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

ПРН 05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері водних біоресурсів та аквакультури та у викладацькій практиці.

ПРН 06. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати експериментальних досліджень та проваджень, спостережень та теоретичного аналізу систем і процесів у сфері водних біоресурсів та аквакультури, наявні дані.

ПРН 07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та /або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, зокрема, платформи наукометричних баз Scopus, Web of Science, Researchgate та ін.

ПРН 08. Застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері водних ресурсів та аквакультури, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

ПРН 09. Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з водних ресурсів та аквакультури у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

ПРН 10. Знати базові поняття організації системи вищої освіти, вміти розробляти логічну структурну схему підготовки фахівців, вміти діяти соціально свідомо і відповідально на основі етичних мотивів, приймати обґрунтовані рішення, прагнути до самовдосконалювання та кар'єрного зростання.

ПРН 11. Вміти орієнтуватися в складних філософських питаннях сучасної науки і способах їх вирішення, вміло застосовувати отримані знання в процесі наукових досліджень.

ПРН 12. Знати правила володіння технікою мови, риторикою та культурою педагогічного спілкування з використанням фахової термінології (уміння слухати, ставити запитання, аналізувати відповідь), вміти вміло використовувати прийоми, способи, методи та засоби науково-педагогічної діяльності.

ПРН 13. Вміти професійно обґрунтувати доцільність комплексних заходів удосконалення технології з елементами європейського інтегрування в сфері водних біоресурсів та аквакультурі.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньо-наукової програми мають науковий ступінь та вчене звання, підтверджений рівень наукової і професійної активності, є штатними співробітниками ХДАЕУ, з багаторічним практичним досвідом в якості експерта-дорадника, консультанта в галузі. Науковий фокус НПП гармонізує з тематиками освітніх компонент, наукових робіт.

Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні приміщення, мультимедійне обладнання, комп'ютери для навчання, бібліотека, читальні зали, тематичні кабінети; спеціалізовані лабораторії; соціально-побутова інфраструктура: гуртожитки, структурний підрозділ з організації виховної роботи зі здобувачами вищої освіти, пункти харчування, спортивний зал та спортивні майданчики. Специфічність матеріально-технічного забезпечення є спеціалізоване обладнання у лабораторіях (Проблемна науково-дослідна лабораторія, науково-дослідна лабораторія, «Перспективи аквакультури», науково-дослідна лабораторія з екологічного і хімічного аналізу та моніторингу води), де використовують у освітній та науково-дослідній діяльності модельні установки аквакультури, наочні матеріали в залежності від дисципліни або наукової діяльності/зацікавленості здобувача.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.ksau.kherson.ua/ у відповідних розділах містить інформацію про: - освітні програми, освітню і наукову діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; - навчальні і робочі плани, графіки освітнього процесу; - дидактичні матеріали для аудиторної роботи з дисциплін; -серед ключових інструментів, що використовуються: Moodle, сучасні засоби відео- та аудіокомунікації, Zoom, Google Classroom, Canvas та інтерактивні онлайн-дошки, Google meet, передбачено використання елементів дистанційних форм навчання в т.ч. при змішаній формі навчання; - необмежений доступ до мережі інтернет Wi-Fi-зона доступу до Інтернет-мережі; - корпоративна пошта; - наукова бібліотека, читальні зали (ресурси бібліотеки доступні у паперовому, електронному вигляді та представлені на сайті університету); - електронний каталог корпоративної бібліотечної системи Херсонського територіального об'єднання (ЕК КБС ХДАУ, доступ по локальній мережі університету; - доступне наукове фахове видання, засноване у ХДАЕУ Серія: Сільськогосподарські науки» наукові журнали**:** «Водні біоресурси та аквакультура», «Таврійський науковий вісник» https://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/; https://wra-journal.ksauniv.ks.ua/ - доступ до наукометричної бази даних Web of Science та універсальної реферативної бази даних Scopus; - регламентовано механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів ОНП, які забезпечуються наданням інформації деканатом, гарантом ОНП, наставниками, НПП про організацію через комунікацію, соціальні мережі, сайт кафедри, факультету, університету. Впродовж реалізації ОНП здійснюється оновлення МТБ в т.ч. через госпдоговірні тематики, сумісні проєкти з партнерами в рибогосподарській галузі та ін.

9 – Педагогічна практика	
Педагогічна практика	Педагогічна практика сприяє виявленню здібностей до педагогічної діяльності та формуванню психологічної готовності до входження у професію здобувача вищої освіти. Ця компонента є невід'ємною складовою підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) та передбачає здобуття навичок практичної педагогічної (навчальної та науково-методичної) діяльності, поглиблення теоретичних знань та практичних навичок зі спеціальності.
10 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	ХДАЕУ реалізує підвищення кваліфікації (стажування) шляхом творчої співпраці з вітчизняними науково-дослідними закладами вищої освіти, установами, підприємствами на основі договорів та меморандумів.
Міжнародна кредитна мобільність	Може реалізуватися здобувачами вищої освіти за освітніми програмами відповідно до укладених угод з закладами вищої освіти (науковими установами) країн-партнерів або членства в організаціях з передбаченням обміну науково-практичним досвідом, можливістю стажування на базі міжнародних установ-партнерів (https://www.ksau.kherson.ua/infokval-22.html).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

Освітньо-наукова програма реалізується через дві складові: *освітня та наукова.* Освітня складова передбачає навчання з дисциплін різних циклів та практичну підготовку. Наукова складова реалізується впродовж всього періоду навчання здобувача в аспірантурі та має завершитися якісною підготовкою дисертаційного дослідження з подальшим публічним захистом.

Обсяг та види робіт зазначаються в індивідуальному плані наукової роботи здобувача вищої освіти. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність представлені в таблиці та на схемі (на рис.3.2).

3. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

3.1 Перелік компонент ОНП Н5

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	**2**	**3**	**4**
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ (ОК)			
ОК 01	Аспірантський дослідницький семінар	3	залік
ОК 02	Педагогіка та психологія вищої школи	3	залік
ОК 03	Розробка дисертаційного проекту	3	залік
ОК 04	Філософія науки та академічна етика	6	залік, екзамен
ОК 05	Наукова іноземна мова	8	залік, залік, екзамен
ОК 06	Моделювання процесів природного середовища	4	залік
ОК 07	Методологія та організація наукових досліджень в рибництві	4	залік
ОК 08	Сучасні світові тенденції технології виробництва продукції рибництва	5	залік, екзамен
ОК 09	Організація управління науковими проектами і захист інтелектуальної власності	3	залік
ОК 10	Педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг ОК:		**45 кредитів, 11 заліків, 3 екзамени**	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ (ВК)			
2.1. Дисципліни циклу спеціальної (фахової)підготовки			
ВК 1	Вибіркова компонента (з переліку)	5	залік
ВК 2	Вибіркова компонента (з переліку)	5	залік
ВК 3	Вибіркова компонента (з переліку)	5	залік
Загальний обсяг ВК (три навчальні дисципліни):		**15 кредитів, 3 заліки**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ		**60 кредитів, 14 заліків, 3 екзамени**	
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ			
НД 1	Підготовка та захист дисертаційного дослідження Освітньо-наукова атестація – при завершенні кожного навчального року	180 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ:		180 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ:		**240 кредитів**	

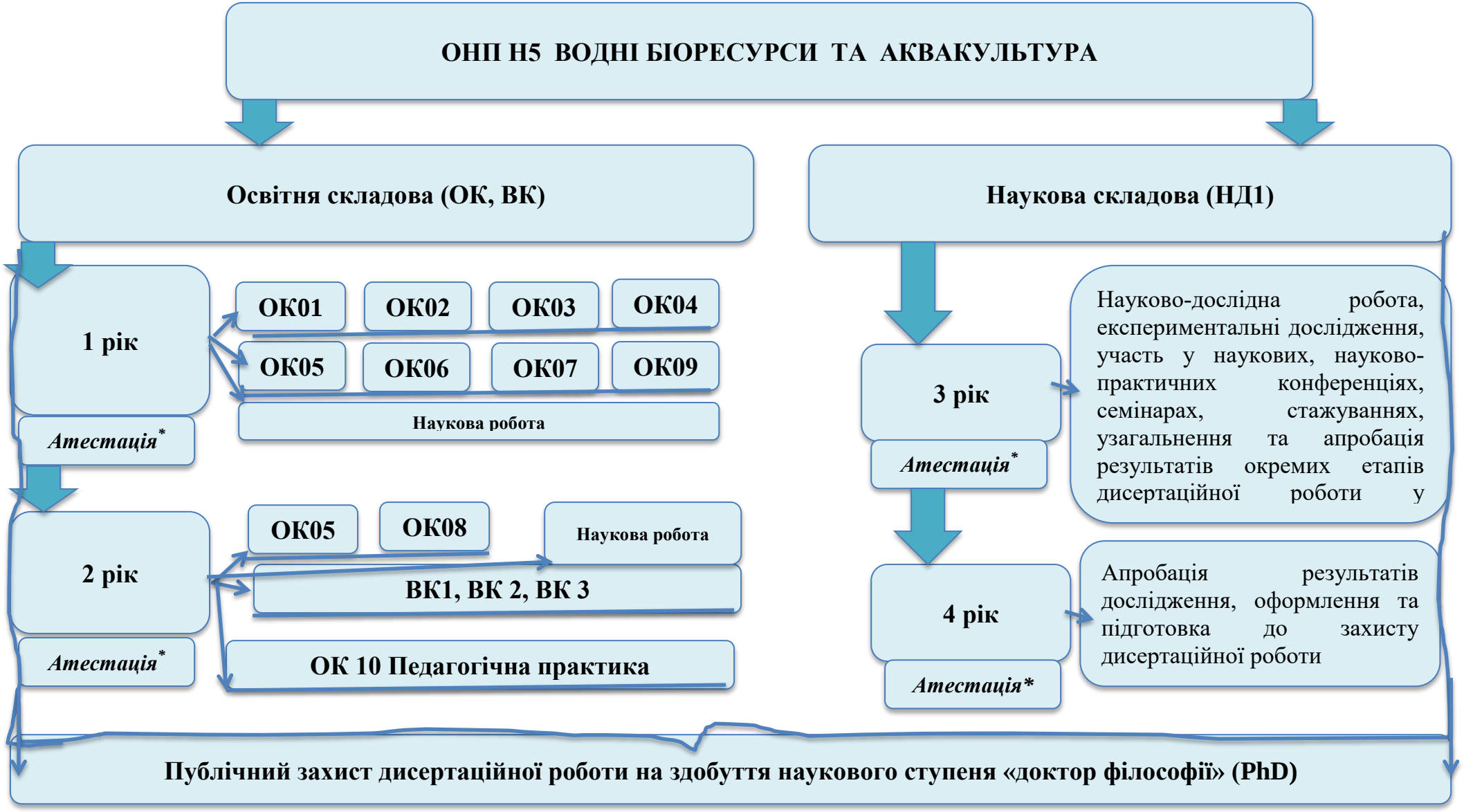

Рис.3.2 Структурно-логічна схема ОНП Водні біоресурси та аквакультура

* *Атестація по завершенню кожного навчального року*

В ОНП наукова (дослідницька) компонента передбачає проведення протягом усього періоду навчання в аспірантурі дисертаційного дослідження, підготовку дисертації та її публічний захист. Обсяг та види робіт зазначаються в індивідуальному плані наукової роботи аспіранта. Наукова атестація здобувача за результатами науково-дослідницької діяльності щорічно здійснюється на засіданнях кафедр. Публічний захист дисертаційного дослідження проводиться на разових спеціалізованих радах по захисту дисертацій відповідно до чинних нормативних документів.

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи доктора філософії. Впродовж навчання здобувача атестація проводиться у формі наукової доповіді, передбачає перевірку виконання індивідуального плану дисертаційної роботи, що представляється на засіданні кафедри. Результати оцінюються в бінарній системі (атестовано/не атестовано), згідно діючих Вимог щодо атестації аспірантів Херсонського державного аграрно- економічного університету.

Форми атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кваліфікації «доктор філософії»	Здійснюється у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану. Оцінюється освітня та наукова складова.
Вимоги до дисертаційної роботи	Дисертаційна робота здобувача вищої освіти є результатом самостійної наукової роботи, що має статус інтелектуального продукту на правах рукопису. Має відображати компетентності здобувача проводити наукові дослідження, що мають наукову новизну та практичне значення, вирішувати прикладні завдання, здійснювати узагальнення у вигляді особистого внеску у розвиток сучасної рибогосподарської науки і виробництва. Структура роботи, її обсяг має відповідати діючим вимогам до оформлення та порядку захисту роботи, що визначаються Державною атестаційною комісією України. Внутрішня система перевірки робіт на академічну якість та відсутність плагіату обов'язковою.
Вимоги до публічного захисту	Захист дисертаційної роботи здобувачем вищої освіти відбувається відкрито на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів досліджень та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі і журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз. Результати публічного захисту висвітлюються на офіційній сторінці ХДАЕУ у відповідному розділі.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

Компетентності	Компоненти освітньо-наукової програми									
	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1			+			+	+		+	
ЗК 2	+	+		+					+	+
ЗК 3		+	+	+					+	+
ЗК 4	+	+		+						+
ЗК 5					+				+	
ФК 1						+		+	+	
ФК 2			+				+		+	
ФК 3			+			+	+			+
ФК 4	+								+	
ФК 5			+				+	+		
ФК 6		+								+
ФК 7			+				+	+		
ФК 8	+		+			+	+			
ФК 9	+								+	
ФК10					+					

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Програмні результати навчання (ПРН)	Освітні компоненти (ОК) освітньо – наукової програми									
	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10
ПРН 01			+				+	+		
ПРН 02	+			+	+				+	
ПРН 03			+				+			
ПРН 04			+						+	
ПРН 05			+				+			
ПРН 06	+			+						
ПРН 07			+	+		+	+			
ПРН 08						+	+	+		+
ПРН 09		+		+						+
ПРН 10		+								+
ПРН 11				+						
ПРН 12	+	+								+
ПРН 13	+							+		

5. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	визначаються Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ХДАЕУ
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	визначається Положенням про анкетування здобувачів вищої освіти ХДАЕУ
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	визначається Положенням про підвищення кваліфікації
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАЕУ
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	розміщення на сайті ХДАЕУ у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	визначається Кодексом доброчесності ХДАЕУ